

§ 159 c. ř. s.) a takovéto přerušení nemůže se ani svou povahou ani svým účelem rovnati přerušení podle §§ 191 a 192 c. ř. s. a jest proto přípustnost rekursu posuzovati podle všeobecných pravidel o rekursu (§ 514 c. ř. s.). Napadené usnesení vydal ovšem odvolací soud a rozhodovalo by proto ustanovení § 519 c. ř. s., jež uvádí výčetmo případy, v nichž se rekurs proti usnesení odvolacího soudu připouští. Mezi nimi není sice uveden případ, o nějž jde, avšak přes to jest rekurs přípustný, neboť předpokladem § 519 c. ř. s. jest, aby bylo usnesení vydáno odvolacím soudem za odvolacího řízení. Napadené usnesení nebylo však vydáno za odvolacího řízení, poněvadž nebylo vydáno odvolacím soudem ve výkonu soudnictví ve věcech odvolacích, ano s odvoláním věcně nesouvisí, nýbrž bylo vydáno jen z příležitosti odvolání, tedy náhodou, že spisy u odvolacího soudu již byly, jinak by byl musil rozhodnouti kterýkoliv soud z pořadí stolic bez ohledu na stav řízení, u něhož se právě spisy k úřednímu jednání nacházely.

Ve věci samé jest rekurs důvodný, neboť podle § 8 konk. ř. se prohlášením konkursu přerušují veškeré zahájené spory, ve kterých jest úpadce stranou, mimo spory o nároky, které se vůbec netýkají jmění náležejícího do konkursní podstaty (§ 3 konk. ř.). K úpadkové podstatě ne-náleží však jen věci úpadcovy v užším slova smyslu (§ 293 obč. zák.), nýbrž i všechna jeho práva věcná i osobní (§ 292 obč. zák.), pokud mají majetkovou hodnotu a nejsou z exekuce vyloučena. Mezi ně patří i právo nájemní a pachtovní, což nejlépe vysvětluje z §§ 25 a 26 konk. ř., podle nichž může správce nájem a pacht vypovědět. Dotýká se proto i žaloba domáhající se vyklizení a odevzdání pachtovaných pozemků jmění patřícího k úpadkové podstatě a bylo řízení přerušiti.

Čís. 12928.

Právo dcery, žádati podle § 1220 obč. zák. na otci věno, není podrobeno exekuci. Zabavitelná jest však formalisovaná již pohledávka příslušející dceři z důvodu věna právoplatně jí přiznaná.

(Rozh. ze dne 20. října 1933, R I 826/33.)

Dcera povinného Růžena V-ová, rozená Č-ová, návrhem podaným u okresního soudu dne 22. října 1929 žádala za určení přiměřeného věna podle § 1220 obč. zák. proti svému otci, povinnému Václavu Č-ovi. Této žádosti bylo pořadem stolic právoplatně vyhověno, a to konečně rozhodnutím rekursního soudu ze dne 23. června 1932, jímž bylo usnesení okresního soudu ze dne 28. května 1932, ukládající Václavu Č-ovi, by své dceři Růženě V-ové vyplatil věnem 15.000 Kč, změněno v ten smysl, že věno bylo určeno částkou 20.000 Kč splatnou po 5.000 Kč. V době, kdy povinná Růžena V-ová již takto soudně uplatňovala nárok podle § 1220 obč. zák., byla pohledávka příslušející z důvodu věna povinné Růženě V-ové proti jejímu otci Václavu Č-ovi k návrhu vymáhajícího věřitele exekučně zabavena a věřiteli k vybrání přikázána k vydobytí jeho vykonatelné pohledávky za povinnou, a to právoplatným usnesením okresního soudu ze dne 2. ledna 1931. Na základě těchto právoplatných

usnesení žádal vymáhající věřitel za povolení mobilární exekuce proti poddlužníku Václavu Č-ovi. Soud první stolice tuto exekuci povolil, soud rekursní však napadeným usnesením zamítl exekuční návrh, odůvodniv své rozhodnutí v podstatě tím, že přes pravoplatné zabavení a příkázání pohledávky, o níž jde, a přes to, že o jsoucnosti této pohledávky bylo již pravoplatně rozhodnuto kladně, vymáhající věřitel nemůže věno přisouzené povinné Růženě V-ové vymáhati na jejím otci, poněvadž z povahy věna, jež podle § 1218 obč. zák. má sloužiti manželu k ulehčení břemen manželství, vyplývá, že jde o nárok manželův, jenž nemůže býti přenesen na jiné osoby a není tudíž ani zcizitelný ani zabavitelný, že proto jde o nárok nezabavitelný, nedopouštějící exekuci (§ 39 čís. 2 ex. ř.), takže nelze prý pokračovati v povolené exekuci.

Nejvyšší soud obnovil usnesení prvního soudu.

Důvody:

Rekursní soud si neuvědomil podstatný rozdíl jednak mezi dotací, t. j. splněním dotační povinnosti, kterou § 1220 obč. zák. ukládá rodičům, a zřízením věna podle § 1218 obč. zák., na něž podle § 1225 obč. zák. manžel zásadně nemá nárok, pokud si je před sňatkem nevymínil, jednak mezi právem dcery, žádati na otci přiměřené věno podle § 1220 obč. zák., a pohledávkou příslušející dceři z důvodu věna pravoplatně jí přiznaného. To, co otec jest povinen dáti dceři, aby splnil povinnost stanovenou v § 1220 obč. zák., není věnem ve smyslu § 1218 obč. zák., pokud to nebylo přislíbeno nebo dáno manželu za účelem vytčeným v § 1218 obč. zák. Nestalo-li se tak a nebylo-li nic jiného ujednáno, může si dcera to, co z toho důvodu dostala od otce, ponechati též jako volné své jmění (§ 1237 obč. zák.), o němž pak zajisté nelze důvodně pochybovati, že podléhá exekuci (srov. plenimární usnesení bývalého nejvyššího soudu vídeňského z 9. listopadu 1915 sb. Gl. U. n. ř. čís. 7645, kniha judikátů čís. 239). Povinnost ascendentů, stanovená v § 1220 obč. zák., jest ve své podstatě povinností zaopatřovací; věnem nazývá zákon předmět této povinnosti jen proto, že u osob ženského pohlaví má především na mysli jejich zaopatření sňatkem. Přisvědčiti jest rekursnímu soudu, že k otázce, zda právo dcery, žádati podle § 1220 obč. zák. na otci věno, jest podrobena exekuci, by bylo odpověděti záporně, že není myslitelné, aby vymáhající věřitel mohl na základě exekučního zabavení a příkázání tohoto nároku žádati na otci povinné jejím jménem, by své dceři dal přiměřené věno, aby pak z něho věřitel dosáhl uspokojení své pohledávky. Neboť jde tu o nárok založený na poměru pouze osobním, rodinném (§ 531 obč. zák.), který nepřechází na dědice a není zcizitelný a proto také nemůže býti předmětem postupu (§ 1393 obč. zák.) ani předmětem exekuce. Nezabavitelnost tohoto nároku plyne z jeho vylíčené povahy a musí proto platiti, třebaže není u nás v žádném zákoně ustanovení výslovně vyjádřena, jak se to v příčině podobných nároků stalo zákonodárstvím jiných států [srov. na př. § 1623 obč. zák. něm. ve spojení s prvním odstavcem § 851 něm. c. ř. s. a k tomu Staudinger, Kommentar zum Bürgerlichen Gesetzbuch, IV/2, 1926, str. 965,

966 (pozn. 6 k § 1623) a str. 971 (pozn. 5 k § 1624)]. To se uznává jak v judikatuře (srov. rozhodnutí bývalého nejvyššího soudu vídeňského ze dne 30. října 1917, R I 279/17, čís. 1868 úř. sb.), tak i v literatuře (srov. Klang, Kommentar zum AbGB, III. sv., 1932 str. 580 a I./2. sv. str. 448; Walker-Jaitner, Oesterr. Exekutionsrecht, 1925, str. 65; Ehrenzweig, System II/2, 1924, str. 219; Krasnopolski, Oester. Familienrecht, 1911, str. 159, a Stubenrauch, Kommentar, 1903, str. 520; Neumann, Kommentar zur Exekutionsordnung, 2. sv., 1929, str. 917). Ale rekursní soud přehlíží, že v souzeném případě vůbec nejde o pouhý nárok na věno, nýbrž jde o formalisovanou již pohledávku příslušející povinné z důvodu věna pravoplatně jí přiznanou, takže důvod nezabavitelnosti, o němž se stala zmínka, zde zřejmě neplatí. Odchytku od zásad jinak platných pro peněžité pohledávky nelze tu vyvoditi ani z účelu věna podle §§ 1218, 1220 obč. zák. Neboť nehledíc k tomu, že to, co otec plní dceři podle § 1220 obč. zák., se ani nemusí státi věnem ve smyslu § 1218 obč. zák., což bylo již zdůrazněno, nestačí povšechné určení k účelu, jemuž podle zákona má sloužiti věno, vůbec k tomu, aby bylo lze pohledávku, o níž jde, pokládati za nezabavitelnou, to tím méně, když ani vyživovací nároky, sloužící bezprostředně k výživě, nejsou zásadně vyloučeny z exekuce, jak správně k tomu poukazuje dovolací rekurs.

Čís. 12929.

Zněl-li žalobní návrh »na dodržení pojišťovací smlouvy a důsledkem toho i na zaplacení pojistné premie nepřevyšující 300 Kč«, a byla-li první část žalobního nároku oceněna penízem převyšujícím 300 Kč, nejde o věc nepatrnou. Nárok na zaplacení premie není samostatným nárokem, nýbrž jest nejen důsledkem, nýbrž i součástí nároku prvního.

(Rozh. ze dne 20. října 1933, R I 835/33.)

Žalující pojišťovna domáhala se na žalované dodržení pojišťovací smlouvy a důsledkem toho i zaplacení pojistné premie 58 Kč 30 h s příslušenstvím. Prvou část žalobního nároku ocenila žalobkyně na 350 Kč. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby. Odvolací soud odmítl odvolání. Důvody: Přes to, že žalující pojišťovna v žalobním návrhu žádá jednak, aby bylo uznáno právem, že žalovaná strana jest povinna dodržeti pojišťovací smlouvu, jednak uplatňuje zaplacení pojišťovací premie 58 Kč 30 h s přísl., jde ve skutečnosti jen o nárok na plnění, to jest na zaplacení pojišťovací premie 58 Kč 30 h s přísl. Při zjišťování, zda žalovaná strana jest povinna tuto premii platiti, musel se první soud beztak nejprve zabývati otázkou, zda jest tu důvod dodržeti pojišťovací smlouvu stranou žalovanou, a jest proto první část žalobního návrhu nadbytečnou, čímž i ocenění sporu na 350 Kč jest neodůvodněné, jde-li v projednávaném sporu žalující strany o plnění, záležející v zaplacení zažalované premie. Vzhledem k této úvaze, stalo se napadené rozhodnutí o nároku, jehož peněžitá suma nepřevyšuje 300 Kč a který jest tak zvanou nepatrnou věcí ve smyslu § 448 c. ř. s. v doslovu článku II. zák. čís. 123/1923 Sb. z. a n., pro jejíž projednání